

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **P.B.**, bytem ...
zastoupen advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem, se sídlem Praha
4, Na Zlatnici 301/2

proti
žalovanému: **Městský úřad Domažlice**, se sídlem Domažlice, U Nemocnice 579

o žalobě na ochranu před nezákonnými zásahy žalovaného spočívajícími v zařazení a vedení IP adresy 78.24.10.85 (SMTP server taurus.onelife.cz) na black-listu v rámci spamového filtru elektronické podatelny žalovaného, ve vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ a v odmítnutí a nevyřízení podání zaslaných na adresu podatelna@mesto-domazlice.cz z adresy X dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou na ochranu před nezákonnými zásahy žalovaného domáhal vydání tohoto rozsudku soudu: „I. Zásah žalovaného, spočívající v zařazení a vedení IP adresy 78.24.10.85 (SMTP server taurus.onelife.cz) na black-listu v rámci spamového filtru jeho elektronické podatelny, je nezákonný. II. Žalovaný je povinen zdržet se dalšího vedení IP adresy 78.24.10.85 (SMTP server taurus.onelife.cz) na black-listu v rámci spamového filtru jeho elektronické podatelny. III. Zásah žalovaného, spočívající ve vyznačení doložky právní moci na jeho rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ, je nezákonný. IV. Žalovanému se zakazuje pokračovat v nezákonném zásahu spočívajícím v neoprávněném vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ. V. Zásah žalovaného, spočívající v odmítnutí a nevyřízení podání zaslaných na adresu podatelna@mesto-domazlice.cz z adresy X dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016, je nezákonný. VI. Žalovanému se zakazuje pokračovat v nezákonném zásahu spočívajícím v nevyřízení podání žalobce zaslaných na adresu podatelna@mesto-domazlice.cz z adresy X dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016.“ Žalobce rovněž požadoval přiznání náhrady nákladů soudního řízení.

II.

Žaloba

2. Žalobce v části žaloby označené jako „I. Vylíčení skutkového děje“ uvedl, že dne 12. 9. 2016 zaslal zmocněnec žalobce z adresy X na adresu podatelna@mesto-domazlice.cz odvolání proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ, kterým byly námítky žalobce ve smyslu § 123f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), zamítnuty jako neodůvodněné. Podání ze dne 12. 9. 2016 nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem, proto jej zmocněnec žalobce ve smyslu § 37 odst. 4 věty druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), dne 19. 9. 2016 potvrdil podáním opatřeným uznávaným elektronickým podpisem. Následně žalobci přišla od žalovaného výzva k odevzdání řidičského průkazu ze dne 10. 10. 2016 ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, ze které vyplývalo, že žalobce měl na základě odvoláním napadeného rozhodnutí pozbyt řidičské oprávnění ke dni 17. 9. 2016. Zmocněnec žalobce se tedy dne 25. 10. 2016 doptal na stav řízení, kdy uvedl, že proti předmětnému rozhodnutí bylo podáno odvolání, a tedy stěží mohl žalobce na jeho základě pozbyt řidičské oprávnění, neboť podáním odvolání nastal odkladný účinek. Nato žalovaný žalobci zaslal písemnost ze dne 26. 10. 2016, č.j. MeDO-66953/2016-Václ, ve které uvedl, že byla provedena kontrola podacího deníku, avšak žádné odvolání žalobce nebylo nalezeno. Rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ, tedy mělo nabýt právní moci a žalobce měl pozbyt řidičské oprávnění. Dne 27. 10. 2016 zmocněnec žalobce svůj dotaz na stav řízení doplnil o printscreeny e-mailů, ze kterých se podává, že podání ze dne 12. 9. 2016 a ze dne 19. 9. 2016 byla elektronickou podatelnou žalovaného odmítnuta, kdy však – dle slov zmocněnce žalobce – „toto není chyba na naší straně, neboť jste zablokovali příjem emailů z naší domény.“ Žalobce podotýká, že jeho zmocněnec odmítnutí podání ze dne 12. 9. 2016 a ze dne 19. 9. 2016 elektronickou podatelnou žalovaného nezjistil ihned, ale až tehdy, kdy v reakci na písemnost ze dne 26. 10. 2016, č.j. MeDO-66953/2016-Václ, prověřoval odeslanou a doručenou poštu. Žalobce má za to, že nikdo nemá povinnost kontrolovat doručenou poštu ve své e-mailové schránce. Nelze proto tvrdit, že se jeho zmocněnec mohl a měl ze

zprávy od serveru o nedoručení ihned dozvědět, což platí tím spíše, že je držitelem datové schránky, a může proto legitimně předpokládat, že mu správní orgány budou veškeré písemnosti doručovat právě do ní, neboť jim to ukládá zákon. Dne 4. 11. 2016 žalobce zaslal žalovanému podání, ve kterém zopakoval své vyjádření v podání ze dne 27. 10. 2016 a nadto požádal o zrušení právní moci odvoláním napadeného rozhodnutí. Následně byla žalobci zaslána žalovaným písemnost ze dne 4. 11. 2016, č.j. MeDO-67566/2016-Ko, ve které mu bylo sděleno, že z žalobcem doložených screenshotů vyplývá, že podání ze dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016 nebyla dle názoru žalovaného ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu učiněna, neboť se nedostala do jeho dispozice, přičemž „*důvodem bylo, že IP adresa 78.24.10.85 byla vedena na seznamu tzv. „black IP adres“, a proto z této adresy (serveru SMTP taurus.onelife.cz) nebylo možné zasílat relevantně podání. Předložená zpráva byla odeslána ze serveru Vašeho poskytovatele, tj. serveru SMTP taurus.onelife.cz.*“. Žalobci byla konečně správním orgánem prvního stupně zaslána též písemnost ze dne 8. 11. 2016, č.j. MeDO-69721/2016-Ko, a to s obdobným obsahem jako písemnost ze dne 4. 11. 2016.

3. V části žaloby označené slovy „*II. Zařazení a vedení SMTP serveru na black-listu spamového filtru*“ žalobce dále uvedl, že nezákonný zásah žalovaného spatřuje již v zařazení a vedení IP adresy 78.24.10.85 SMTP serveru taurus.onelife.cz na tzv. black-listu spamového filtru jeho elektronické podatelny, což má za následek, že každá elektronická zpráva učiněná prostřednictvím předmětného SMTP serveru je spamovým filtrem elektronické podatelny žalovaného automaticky vyhodnocena jako spam, aniž je jakkoli zkoumán její obsah, v důsledku čehož došlo k odmítnutí a nevyřízení podání obsahujících odvolání zmocněnce žalobce elektronickou podatelnou žalovaného, pročez došlo k neoprávněnému vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ. Z povahy věci se jedná o trvalý nezákonný zásah. Žalobci bohužel není známo, kdy došlo k zařazení SMTP serveru taurus.onelife.cz na black-list spamového filtru elektronické podatelny, ani to, zda je na black-listu předmětný server stále veden (a případně, kdy byl z black-listu odstraněn), a proto navrhuje k této otázce provést dokazování svědeckou výpovědí Ing. I. P., vedoucího odboru OICT & GIS žalovaného. Samotné užívání spamového filtru přitom nelze *a priori* žalovanému zazlívát, pokud brání zahlcení jeho podatelny nevyžádanými obchodními sděleními nebo poškození jeho IT rozhraní škodlivým kódem, neboť tak nepochybně šetří čas, citlivé údaje a veřejné prostředky, což je chvályhodné a v souladu mj. se zásadou hospodárnosti. Avšak nastavení spamového filtru elektronické podatelny žalovaného tak, že zcela blokuje veškerá podání z určitých SMTP serverů, považuje žalobce za nepřijatelné. Zdůrazňuje, že zákonná povinnost činit podání z SMTP serveru o určitých parametrech neexistuje. Každý má právo činit e-mailové podání vůči orgánu veřejné moci z jakéhokoliv SMTP serveru. Lze rovněž naopak prohlásit, že orgán veřejné moci není oprávněn vytvářet black-list SMTP serverů, ze kterých mu nelze e-mailová podání doručovat. Takový postup je nepřijatelným excesem, resp. se jedná o porušení zásady enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, která vyplývá mj. již z čl. 2 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, tedy z předpisu nejvyšší právní síly v tuzemském právním řádu. Dle § 64 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o archivnictví*“), totiž je povinností žalovaného zajistit řádné přijímání zpráv, čímž se rozumí mj. přijímání elektronických zpráv (e-mailů) na adrese jeho elektronické podatelny (kam zmocněnec žalobce svá podání ze dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016 správně směřoval). Postup, kdy žalovaný zablokuje určité SMTP servery a veškerá podání z nich poté vyhodnotí jako spam, aniž by jakýmkoliv způsobem jejich

obsah prozkoumal, zda skutečně obsahují škodlivý kód, nebo zda se skutečně jedná o nevyžádané obchodní sdělení, je v rozporu s tímto ustanovením, neboť zákon o archivnictví – a ani jiný právní předpis – žalovanému neumožňuje takto svoji povinnost dle citovaného ustanovení omezit. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2015, č.j. 9 As 223/2015-35, s tím, že pokud platí, že správní orgán není oprávněn bez přezkumu prohlásit, že určité podání je spam, tím spíše nemůže postupovat tak, že podání ani neuloží na svůj server, a tedy jakýkoli přezkum jeho obsahu znemožní.

4. Žalobce dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65, přistoupil ke konkretizaci naplnění jednotlivých podmínek pro shledání důvodnosti žaloby v případě nezákonného zásahu spočívajícího v zařazení a vedení IP adresy 78.24.10.85 SMTP serveru taurus.onelife.cz na tzv. black-listu spamového filtru elektronické podatelny žalovaného, přičemž uvedl:
 - a. Žalobce byl zásahem přímo zkrácen, neboť v jeho důsledku došlo k odmítnutí a nevyřízení jeho podání ze dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016 (tj. odvolání proti rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ), a tedy k vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ, protože žalobce povinen se s ohledem na presumpci správnosti doložky právní moci chovat tak, jako by došlo k zániku jeho řídičského oprávnění ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu (podmínka č. 1 a 2).
 - b. Tento zásah byl nezákonný, neboť žalovaný není oprávněn svou povinnost dle § 64 odst. 1 zákona o archivnictví omezit toliko na některé SMTP servery (podmínka č. 3).
 - c. O zařazení a evidování SMTP serveru taurus.onelife.cz na black-listu nebylo vydáno rozhodnutí, jedná se tedy o jiný úkon správního orgánu, který lze kvalifikovat jako zásah ve smyslu § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) (podmínka č. 4).
 - d. Zásah pravděpodobně nebyl zaměřen přímo proti žalobci, ale nepochybně bylo v jeho důsledku přímo proti němu zasaženo, neboť došlo k citelným následkům v právní sféře žalobce, podrobněji viz podmínky č. 1 a 2 (podmínka č. 5).
5. Dle žalobce zařazení a evidování SMTP serveru na black-listu není vydáním rozhodnutí, ani vydáním osvědčení, a proto se ochrany před tímto postupem žalovaného správně domáhá žalobou dle § 82 s.ř.s., a nikoli žalobou dle § 65 stejného zákona. Všechny podmínky nezákonného zásahu tedy byly splněny.
6. V části žaloby označené slovy „*III. Odmítnutí a nevyřízení podání ze dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016*“ žalobce dále namítal, že k nezákonnému zásahu došlo i tím, že žalovaný se v důsledku nezákonného zařazení a vedení SMTP serveru taurus.onelife.cz v black-listu spamového filtru jeho elektronické podatelny odmítl věcně zabývat jeho podáními ze dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016, ani je ve smyslu § 64 odst. 2 zákona o archivnictví neopatřil jednoznačným identifikátorem, zřejmě je ani neuložil na svůj server atp. Tímto došlo ke zkrácení práv žalobce, neboť v důsledku toho došlo k vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ (neboť odmítnutá podání obsahovala odvolání proti tomuto rozhodnutí), a tedy je žalobce s ohledem na presumpci správnosti doložky právní moci povinen chovat se tak, jako by došlo k zániku jeho řídičského oprávnění dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu.
7. Naplnění jednotlivých podmínek v případě nezákonného zásahu spočívajícího v

odmítnutí a nevyřízení podání ze dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016 shledával žalobce v těchto skutečnostech:

a. Žalobce byl zásahem přímo zkrácen, neboť v jeho důsledku došlo k vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ, pročež je žalobce povinen se s ohledem na presumpci správnosti doložky právní moci chovat tak, jako by došlo k zániku jeho řidičského oprávnění ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu (podmínka č. 1 a 2).

b. Tento zásah byl nezákonný, neboť žalovaný je povinen zajistit příjem podání a došlá podání vyřizovat (podmínka č. 3).

c. O odmítnutí podání nebylo vydáno rozhodnutí, jedná se tedy o jiný úkon správního orgánu, který lze kvalifikovat jako zásah ve smyslu § 82 s.ř.s. Nevyřízení podání pak lze kvalifikovat jako nečinnost vztahující se k jinému úkonu, než je vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a proto se proti němu lze bránit pouze žalobou dle § 82 s.ř.s. (podmínka č. 4).

d. Zásah byl zaměřen přímo proti žalobci, neboť právě podání týkající se věci žalobce byla odmítnuta a právě podání žalobce tak nebyla dosud vyřízena (podmínka č. 5).

Všechny podmínky nezákonného zásahu tak byly dle žalobce splněny.

8. V části žaloby označené „IV. Vyznačení doložky právní moci“ žalobce namítal, že k nezákonnému zásahu došlo i tím, že žalovaný na rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ, vyznačil doložku právní moci, ačkoli toto rozhodnutí nebylo pravomocné, neboť žalobce proti tomuto rozhodnutí podal odvolání dne 12. 9. 2016, tedy včas. Skutečnost, že toto podání nebylo opatřeno jednoznačným identifikátorem ve smyslu § 64 odst. 2 zákona o archivnictví (ale že jeho přijetí bylo elektronickou podatelnou odmítnuto), pak je důsledkem nezákonného postupu žalovaného, který zařadil SMTP server užitý k přenosu elektronické zprávy obsahující odvolání žalobce na black-list spamového filtru jeho elektronické podatelny. Nezákonný postup žalovaného přitom nemůže být kladen k tíži žalobce. Žalobce měl však za to, že jak podání ze dne 12. 9. 2016, tak podání ze dne 19. 9. 2016, se do dispozice žalovaného dostala, neboť je SMTP server žalovaného (tj. ahoj.mesto-domazlice.cz, IP adresa 46.23.56.66) zablokoval (neboť byly zasílány prostřednictvím SMTP serveru, který byl na black-listu). Nepochybně se tedy tyto elektronické zprávy do dispozice žalovaného dostaly, neboť byly podrobeny přezkumu spamového filtru jeho elektronické podatelny, kterému nevyhověly, a jejich přijetí bylo odmítnuto. Skutečnost, že žalovaný obsah podání neověřil a neopatřil je jednoznačným identifikátorem (resp. že vůbec podání nepřijmul a patrně ani nezaevidoval), nemůže mít na práva žalobce žádný vliv. Negativní důsledky nesprávného fungování žalovaným nastaveného spamového filtru nelze přenášet na žadatele. Žalobce měl tedy za to, že jeho odvolání se do dispozice žalovaného dostalo, což se podává ze skutečnosti, že podání ze dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016 byla elektronickou podatelnou žalovaného odmítnuta. Stěží totiž může elektronická podatelna odmítnout podání, které se nedostane do její dispozice. Žalobce dále uvedl, že i kdyby však na základě této skutečnosti nebylo možné dle názoru zdejšího soudu dojít k závěru, že se předmětná podání dostala do dispozice žalovaného, nelze takovou skutečnost klást k tíži žalobce, neboť je způsobena výhradně nezákonným postupem žalovaného, a proto by bylo nutné na jeho odvolání hledět jako na řádně podané. Vyznačením doložky právní moci na předmětném rozhodnutí pak byl žalobce zkrácen na svých právech, neboť s ohledem na presumpci správnosti doložky právní moci je žalobce povinen chovat se tak, jako by pozbyl řidičské

oprávnění dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu.

9. Naplnění jednotlivých podmínek v případě nezákonného zásahu spočívajícího ve vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ, shledával žalobce v těchto skutečnostech:
 - a. Žalobce byl zásahem přímo zkrácen, neboť v jeho důsledku je žalobce povinen se s ohledem na presumpci správnosti doložky právní moci chovat tak, jako by došlo k zániku jeho řidičského oprávnění ve smyslu § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu (podmínka č. 1 a 2).
 - b. Tento zásah byl nezákonný, neboť předmětné rozhodnutí nenabylo právní moci, neboť žalobce proti němu podal odvolání, o kterém dosud nebylo pravomocně rozhodnuto (podmínka č. 3).
 - c. O vyznačení doložky právní moci nebylo vydáno rozhodnutí, jedná se tedy o jiný úkon správního orgánu, který lze kvalifikovat jako zásah ve smyslu § 82 s.ř.s. (podmínka č. 4).
 - d. Zásah byl zaměřen přímo proti žalobci, neboť rozhodnutím, na kterém byla nezákonně vyznačena doložka právní moci, bylo rozhodováno o právech a povinnostech žalobce (podmínka č. 5).
10. Vyznačení doložky právní moci může být dle žalobce zrušeno postupem dle § 75 odst. 3 správního řádu, což nelze označit ani za rozhodnutí, ani za osvědčení, žalobce se proto zrušení doložky právní moci správně domáhá žalobou dle § 82 s.ř.s., a nikoli žalobou dle § 79 stejného zákona. Všechny podmínky nezákonného zásahu tedy byly splněny.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že je přesvědčen, že žaloba je nedůvodná, neboť žalovaný nepostupoval v rozporu se zákonem v žádném z případů, které mu žalobce vytýká, a neučinil žádné kroky, které by byly v rozporu se zákonem a kterými by žalobce byl jakkoliv krácen na svých právech nezákonným zásahem žalovaného. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzeními žalobce uvedenými v žalobě, především odmítá tvrzení žalobce, že žalovanému byla doručena podání zástupce žalobce Ing. M.J. ze dne 12. 9. 2016 a 19. 9. 2016. Tím, zda uvedená podání žalobce byla žalovanému doručena, jakož i nezákonností spočívající v zařazení a vedení IP adresy 78.24.10.85 (SMTP server taurus.onelife.cz) na black-listu v rámci spamového filtru podatelny žalovaného, se zabýval Krajský soud v Plzni v řízení pod sp. zn. 30 A 3/2017 a následně na základě kasační stížnosti žalobce i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 29. 11. 2017, č.j. 1 As 214/2017-32, (dostupné na serveru <http://www.nssoud.cz>). Žalovaný navrhuje provedení důkazu spisem Krajského soudu v Plzni sp. zn. 30 A 3/2017, zejména pak rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č.j. 1 As 214/2017-32 a odborným vyjádřením vedoucího IT oddělení správního orgánu zmíněným v bodě 20 zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu.
12. K části žaloby, kde se požaduje vyslovení nezákonnosti zásahu spočívajícího v zařazení IP adresy na black-list a vyslovení povinnosti zdržet se dalšího vedení této IP adresy na black-listu (návrhy pod body I. a II. v žalobním petitu), žalovaný odkázal na část odůvodnění shora zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu, který se týká tohoto konkrétního případu, kde pod bodem 16 je uvedeno: „V nynějším případě stěžovatel tvrdí, že podání se

dostalo do sféry správního orgánu a ten se poté rozhodl jej nepřijmout aplikací blacklistu. S touto konstrukcí se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Po správním orgánu není možné požadovat, aby nechal svou elektronickou podatelnu nezabezpečenou proti jakýmkoliv možným emailovým útokům či zahlcení nevyžádanou poštou. Správní orgán je naopak povinen zabezpečit fungování své elektronické podatelny a z toho důvodu je zřejmé, že přistoupí k použití jistých bezpečnostních opatření – v současném případě např. využití služeb společnosti, která poskytuje bezpečnostní produkty v této oblasti, z nichž jedním je též blacklist potenciálně nebezpečných blokových adres.“ Z uvedené části odůvodnění vyplývá, že postup správního orgánu při zabezpečení elektronické podatelny byl správný a Městský úřad Domažlice, resp. Město Domažlice bylo dokonce povinno provést zabezpečení své elektronické podatelny. Nešlo tedy o zásah nezákonný. Město nemá dostatečné prostředky na to, aby dokázalo nahradit služby specializovaného subjektu, který poskytuje služby v oblasti zabezpečení včetně blokace potenciálně nebezpečných IP adres.

13. S ohledem na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č.j. 1 As 214/2017-32 (že odvolání nebylo vůbec doručeno, a tedy nebylo ani včasné), nelze dle žalovaného vyhovět požadavkům pod body III. a IV. žalobního petitu. Žalobcem uváděné odvolání nebylo správnímu orgánu doručeno, tudíž odvolací řízení nebylo zahájeno. Dle správního řádu rozhodnutí nabývá právní moci, pokud se již proti němu nelze odvolat. Právní moci nabude automaticky bez ohledu, zda je doložka právní moci vyznačena či nikoliv. Správní orgán v souladu se správním řádem pouze administrativně doložku vyznačí po nabytí právní moci rozhodnutí. V tomto případě správní orgán byl povinen tuto doložku vyznačit. Žádný jiný postup správního orgánu nebyl možný.
14. Výše uvedené stanovisko lze dle žalovaného doplnit s odkazem na závěr citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, že uváděná podání vůbec nebyla doručena, a tedy vůči správnímu orgánu nebyl učiněn žádný procesní úkon (viz poslední věta v bodě 23 rozhodnutí Nejvyššího správního soudu - „Ze všech okolností současného případu mu tak muselo být zřejmé, že jeho odvolání nebylo správnímu orgánu doručeno.“). S ohledem na tento závěr pak žalovaný považuje za nedůvodné i body V. a VI. žalobního petitu, neboť nedoručenými podáními správní orgán nedisponuje, a proto se s nimi ani nemůže žádným způsobem vypořádat. Pokud jde o doložení toho, že podání nebyla správnímu orgánu doručena, lze si opět vypůjčit slova Nejvyššího správního soudu: „Za doklad o doručení podání tedy v žádném případě nelze považovat printscreen hlášení, že email zástupce stěžovatele nebyl odeslán. Tento printscreen naopak nade vší pochybnost prokazuje, že email do dispozice správního orgánu doručen nebyl.“
15. Žalovaný své vyjádření uzavřel konstatováním, že je přesvědčen, že žaloba není důvodná, protože by měla být soudem zamítnuta.

IV.

16. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2017, č.j. 57 A 118/2016-21, byla žalobcova žaloba odmítnuta (výrok I.) a rozhodnuto, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.)

V.

17. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2018, č.j. 2 As 129/2017-57, bylo usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2017, č.j. 57 A 118/2016-21, zrušeno a věc byla vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

VI.

Vyjádření účastníků při jednání

18. Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

VII.

Posouzení věci soudem

19. Podle § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
20. Žalobci se nepodařilo prokázat, že byl přímo zkrácen na svých právech tvrzeným nezákonným zásahem, resp. že k tvrzeným nezákonným zásahům vůbec došlo.
21. Pro rozhodnutí věci byly podstatné dva rozsudky Nejvyššího správního soudu (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz).
22. Soud byl zaprvé v souladu s ustanovením § 110 odst. 4 s.ř.s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozsudku ze dne 17. 1. 2018, č.j. 2 As 129/2017-57.
23. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„Stěžovatel se domáhá spíše toho, aby žalovaný akceptoval, že odvolací řízení bylo zahájeno, což by pak znamenalo také odklad právní moci rozhodnutí ze dne 23. 8. 2016, a tím i odstranění doložky právní moci, která byla na tomto rozhodnutí vyznačena. V dalším řízení tak bude na krajském soudu, aby posoudil, jestli bylo, nebo nebylo zahájeno odvolací řízení, a jestli je tedy na místě obrana žalobou proti nečinnosti správního orgánu, nebo žalobou na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného.“*
24. Nejvyšším správním soudem akcentovaná otázka, tj. *„zda bylo či nebylo zahájeno odvolací řízení“* již byla vyřešena druhým podstatným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, týkajícím se totožné věci a týchž účastníků, a to rozsudkem ze dne 29. 11. 2017, č.j. 1 As 214/2017-32.
25. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl: *„Spornou otázkou je zde skutečnost, zda správnímu orgánu bylo doručeno podání zástupce stěžovatele, které odeslal emailem z IP adresy serveru, kterou společnost Fortinet, Inc. zařadila na tzv. „blacklist“ potenciálně nebezpečných IP adres a z toho důvodu byl příjem emailů z takové adresy blokován. Nejvyšší správní soud v této otázce odkazuje na svou ustálenou judikaturu, ze které vyplývá, že datová zpráva se považuje za doručenu teprve tehdy, pokud je dostupná elektronické podatelně. Tedy na rozdíl od poštovních zásilek není rozhodné její odeslání, ale doručení správnímu orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 7 Azs 113/2015 - 34). V nynějším případě stěžovatel tvrdí, že podání se dostalo do sféry správního orgánu a ten se poté rozhodl jej nepřijmout aplikací blacklistu. S touto konstrukcí se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Po správním orgánu není možné požadovat, aby nechal svou elektronickou podatelnu nezabezpečenou proti jakýmkoliv možným emailovým útokům či zahlcení nevyžádanou poštou. Správní orgán je naopak povinen zabezpečit fungování své elektronické podatelny a z toho důvodu je zřejmé, že přistoupí k použití jistých bezpečnostních opatření – v současném případě např. využití služeb společnosti, která poskytuje bezpečnostní produkty v této*

oblasti, z nichž jedním je též blacklist potenciálně nebezpečných blokováných adres. Podání zástupce stěžovatele se tedy v nyní projednávané věci do sféry správního orgánu vůbec nedostalo. Svědčí o tom též zpráva o nedoručení, kterou obdržel zástupce stěžovatele poté, co se pokusil odeslat předmětný email. Z této zprávy je zřejmé, že správní orgán jeho podání vůbec neobdržel. Jedná se zde tedy o kvalitativně odlišnou situaci než v případě, který stěžovatel uvedl v žalobě i kasační stížnosti na podporu své argumentace. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2015, č. j. 9 As 223/2015 - 35, reagoval na situaci, kdy mezi stranami nebylo sporu o tom, že emailové podání bylo správnímu orgánu doručeno a nacházelo se v elektronické podatelně. Bylo však přesunuto do složky SPAM, tedy nevyžádané pošty a správní orgán se tak domníval, že není jeho povinností jej jako podání přijmout a zaevidovat. S touto domněnkou se však Nejvyšší správní soud neztotožnil. Uvedl, že automatické vyhodnocení zprávy jako „nevyžádané obchodní sdělení“ ještě neznamená, že přijatá zpráva tímto sdělením skutečně je. Teprve pokud by bylo postaveno na jisto, že se o nevyžádané obchodní sdělení jednalo, nebyl by správní orgán povinen zprávu zaevidovat. Současně však dodal, že správní orgán není povinen prověřovat veškeré zprávy, které spamový filtr označí za nevyžádané obchodní sdělení. Je však povinen tak konat v případě zpráv automaticky označených jako nevyžádané obchodní sdělení, pokud se jejich obsah následně stane sporným. V nynějším případě se však o takovou situaci nejednalo, neboť jak již bylo vysvětleno výše, podání zástupce stěžovatele nebylo správnímu orgánu doručeno. Nejvyšší správní soud se též ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že z pravidel pro doručování prostřednictvím emailu by bylo možno připustit výjimky jen v případech zvláštního zřetele hodných, např. při zjevně svévolném nastavení spamového filtru či blacklistu správním orgánem. V případě, že by správní orgán blokoval podání z různých emailových adres zjevně za účelem vyhnout se příjmu podání, jednalo by se o zneužití jeho pravomoci. V nynějším případě se však o takovou možnost nejedná, neboť z odborného vyjádření vedoucího IT oddělení správního orgánu vyplývá, že předmětná IP adresa byla na FortiGuard blacklistu ještě dne 31. 10. 2016 a FortiGuard blacklist nebyl jediným světovým blacklistem, na kterém se nacházela. Správní orgán také upozornil na to, že podání z elektronické adresy zástupce žalobce mu byla běžně doručována a nebyla nikterak filtrována. V roce 2016 obdržel správní orgán z jeho adresy cca 15 podání, a to i před i po datu uvedeném v jeho zprávě. Nutno doplnit, že je odpovědností účastníka řízení, jaký zvolí v řízení procesní postup, včetně volby komunikačních prostředků a akceptace rozdílů, které z povahy jednotlivých komunikačních prostředků plynou (podpůrně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2008, č. j. 8 Afs 55/2008 - 70, ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 6/2015 - 37, ze dne 15. 9. 2015, č. j. 8 As 57/2015 - 46). Účastník řízení má na výběr, zda využije některou z klasických metod doručování, kterými jsou poštovní podání a podání prostřednictvím datové schránky, či zda zvolí některý z neformálních způsobů komunikace jako je právě email. Zákon takovou alternativu umožňuje, nicméně účastník řízení musí mít na paměti, že s takovými metodami mohou být spojena určitá rizika. V případě, že doručení jeho podání se stane sporným, nebude požívat výhod, které poskytují klasické metody doručování. Z procesních předpisů plyne, že činí-li účastník podání prostřednictvím poštovních služeb, tzv. doporučeně, musí v případě sporu prokázat pouze podání k přepravě. V případě e-mailu je třeba zpravidla prokázat předání, tj. doručení, do elektronické podatelny správního orgánu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 7 Asz 113/2015 - 32, ze dne 16. 7. 2015, č. j. 9 As 261/2014 - 44, či rozhodnutí Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 2361/08 a sp. zn. I. ÚS 250/05). Činí-li účastník úkon vůči správnímu orgánu elektronicky, je na něm, aby doložil, že podání správnímu orgánu skutečně došlo (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 6/2015 - 47, a ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 43/2015 - 31). Za doklad o doručení

podání tedy v žádném případě nelze považovat printscreen hlášení, že email zástupce stěžovatele nebyl odeslán. Tento printscreen naopak nade vší pochybnost prokazuje, že email do dispozice správního orgánu doručen nebyl. Stěžovatel ve své stížnosti poukazuje analogicky na využití úpravy doručování do datových schránek. Za okamžik doručení podání správnímu orgánu považováno již dodání zprávy do schránky bez ohledu na to, kdy bude pověřenou osobou správního orgánu otevřeno (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 Afs 28/2010 – 79, 2131/2010 Sb. NSS). Stěžovateli však nelze přisvědčit, že by se obdobná pravidla měla aplikovat i na doručování emailové komunikace. Systém datových schránek se od emailové komunikace liší zejména tím, že za jeho fungování zodpovídá Ministerstvo vnitra a je jeho povinností zabezpečit řádný chod tohoto systému. Emailová komunikace naproti tomu funguje na státu zcela nezávisle a není možné garantovat její spolehlivost. Doručování emailem proto nemá stejné privilegované postavení jako doručování poštou či datovou schránkou. Vzhledem k tomu, že zástupci stěžovatele byla neprodleně po neúspěšném pokusu o doručení emailového podání správnímu orgánu doručena zpráva, která ho o selhání i jeho důvodu informovala, měl zástupce stěžovatele možnost využít jiného způsobu doručení podání, a to jak poštou či datovou schránkou, tak i odesláním emailu z SMTP serveru centrum.cz, který k odesílání emailových podání správnímu orgánu pravidelně využíval a s jehož použitím se nikdy nevyskytly žádné problémy. Žádné z těchto možností však zástupce stěžovatele nevyužil, zároveň ani neinformoval správní orgán o nemožnosti doručení jeho podání ze SMTP serveru taurus.onelife.cz a nepokusil se tak problém odstranit. Nelze přehlédnout ani další skutečnost, a to, že zástupci stěžovatele nebylo správním orgánem přijetí podání potvrzeno. K potvrzení doručení podání je správní orgán povinen dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, přičemž správní orgán uvedl, že toto se pravidelně děje při ostatní korespondenci zástupce stěžovatele prostřednictvím elektronické podatelny a bylo by tak učiněno i v nynějším případě, kdyby bylo jeho podání doručeno a odpovídalo zákonným požadavkům. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele poskytoval služby i v dalších řízeních a se správním orgánem komunikoval již dříve, lze ho označit za osobu znalou. Ze všech okolností současného případu mu tak muselo být zřejmé, že jeho odvolání nebylo správnímu orgánu doručeno.“

26. Jak vyplývá z právě citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, „ze všech okolností současného případu tak muselo být zřejmé, že odvolání nebylo správnímu orgánu doručeno“. Odvolací řízení tak nebylo zahájeno. Za tohoto stavu věci nelze považovat „vyznačení doložky právní moci na rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č.j. MeDO-51204/2016-Václ“ za nezákonné, stejně tak jako nelze považovat za nezákonné „odmítnutí a nevyřízení podání zaslaných na adresu podatelna@mesto-domazlice.cz z adresy... dne 12. 9. 2016 a dne 19. 9. 2016“. Obě tato podání totiž ze zcela shodných důvodů „nebyla správnímu orgánu doručena“.
27. Současně je nezbytné znovu zopakovat závěry, které Nejvyšší správní soud učinili ve vztahu „k blokaci předmětné IP adresy“: „Nejvyšší správní soud se též ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že z pravidel pro doručování prostřednictvím emailu by bylo možno připustit výjimky jen v případech zvláštního zřetele hodných, např. při zjevně svévolném nastavení spamového filtru či blacklistu správním orgánem. V případě, že by správní orgán blokoval podání z různých emailových adres zjevně za účelem vyhnout se příjmu podání, jednalo by se o zneužití jeho pravomoci. V nynějším případě se však o takovou možnost nejedná, neboť z odborného vyjádření vedoucího IT oddělení správního orgánu vyplývá, že předmětná IP adresa byla na FortiGuard blacklistu ještě dne 31. 10. 2016 a FortiGuard blacklist nebyl jediným světovým blacklistem, na kterém se nacházela. Správní orgán také upozornil na to, že podání z

elektronické adresy zástupce žalobce mu byla běžně doručována a nebyla nikterak filtrována. V roce 2016 obdržel správní orgán z jeho adresy cca 15 podání, a to i před i po datu uvedeném v jeho zprávě.“ Žalovaný se tak nedopustil ani nezákonného zásahu v podobě blokace předmětné IP adresy, neboť, jak uvedl Nejvyšší správní soud: „Po správním orgánu není možné požadovat, aby nechal svou elektronickou podatelnu nezabezpečenou proti jakýmkoliv možným emailovým útokům či zahlcení nevyžádanou poštou. Správní orgán je naopak povinen zabezpečit fungování své elektronické podatelny a z toho důvodu je zřejmé, že přistoupí k použití jistých bezpečnostních opatření – v současném případě např. využití služeb společnosti, která poskytuje bezpečnostní produkty v této oblasti, z nichž jedním je též blacklist potenciálně nebezpečných blokováných adres.“ a současně v daném případě nebylo shledáno, že by došlo ke zneužití tohoto práva.

VIII.

Rozhodnutí soudu

28. Vzhledem k tomu, že žaloba nebyla důvodná, soud ji v souladu s ustanovením § 87 odst. 1 s.ř.s. zamítl.

IX.

Odůvodnění neprovedení důkazů

29. Soud neprovedl žádný další ze žalobcem navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

X.

Náklady řízení

30. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 20. března 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu